Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 987 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 21 ԱՊՐԻԼ 1887 (Ն. Տ.) 3 ՄԱՅԻՍ 1887 — 9 ՇԱՊԱՆ 1304

20 ՓԱՐԱ (ՄՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

Direction du journal AREVELK
Noradouinghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ՄՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ի Պոլիս համար Տարեկան 160
» » Վեցամսեայ 80
» » Երեքամսեայ 40
Դուրսացոց Տարեկան 240
Գուրսացոց Վեցամսեայ 120
Թղթատարով Տարեկան 120
Օտար երկիրներ Տարեկան 56
» » Վեցամսեայ 28

Դրամը պիտի ուղարկուի նամակ Տնօրինութեան վրայ եւ խմբագրութեան գրուածք նամակ կամ գրութիւն եւս չպարտիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Beirmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 21 ԱՊՐԻԼ, 1887

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

(ԱՊՐԻԼ 25 ԵՆ ՄԻՆՉԵՒ 30 ԱՊՐԻԼ.)

Նորընտիր Ռալխադաիին հաղորդուեցաւ խորհրդարանական վերջին ընտրութեանց պաշտօնական արդիւնքը. 7,527,601 քուէներ տրուած են, որք սապէս կը բաժնուին.

Պահպանողականք	1,160,869
Անկախ Պահպանողականք	745,378
Ազատականք—Կայսերականք	1,744,069
Աջտառականք, կամ Ռադիքալականք	986,517
Կեդրոն կամ Կաթոլիկք	1,537,351
Բոյնագիք	221,825
Ընկերվարականք	673,283
Ժողովրդականք	79,891
Կէլճք (Հանովերեանք)	10,712
Դանիացիք (Շլեզվիկ-Հոլշտայն)	12,360
Ալզաս-Լոռէնցիք	233,685

Կառավարական մեծամասնութիւնը կազմող կուսակցութեանց ստացած քուէից համագումարն է 3,617,316. և հակառակորդ կուսակցութեանց ոյժն է 3,910,285 քուէ, որ է՝ 292,969 քուէ աւելի. Բայց եօթնամեկի խնդրոյն մէջ, չատ մը հակառակորդք իսկ կամ նըպաստաւոր քուէ տուին, և կամ չեզոք կեցան.

—Պէրճ կառավարութիւնը կ'ստիպէ զինուորական որպէս զի կաթոլիկ երեսփոխանները յորդորէ զինուորական նոր օրէնքը քուէարկելու, եւ կը յիշեցնէ Պապին միջամտութիւնն ի նպաստ գերմանական եօթնամեկին. Վատիկան կը պատասխանէ թէ Պէլճիոյ զինուորական օրէնքը միասակար է կղերին, բանի որ ծառանգաւորաց կամ եկեղեցական գպրոցներու աշակերտներէն զինուոր առնուլ կը տրամադրէ. Վատիկան կ'ըսէ թէ մեծ զոհողութիւն մ'ըլած պիտի լինի եթէ չատանայ յանձնարարելով Պէլճիոյ կաթոլիկ եբեպոխանաց որ իրենց խղճին համեմատ քուէարկեն. Բանակցութիւնը կը չարունակի.

—Պ. Կլատսթոն հայկերոյթի մը մէջ յայտարարեց թէ չի հաւատար Պ. Բառնէլի դէմ ծագիլ բրած ամբաստանութեանց, և պատճառ թէ Փէնիքս-Բառքի ոճրէն անմիջապէս ետքը, Պ. Բառնէլէն նամակ մը ստացած էր յոյժ սըրտաչարժ, որով իռլանտական կուսակցութեան պետն յանձնառու կը լինէր քաշուելու լորդրդարանական կեանքէն, եթէ իր այս հրաժարումը Պ. կլատսթոն ոչ և կերպիւ օգտակար դառնէր Իռլանտայի չահուց.

—Վիքդորիա Թագուհւոյն կողմէ արտայայտեալ անձնական բաղձանքի մը համեմատ, Փարիզի անգլ. դեսպան Լօրտ Լաֆտ երկու տարի եւս պիտի յետաձգէ զիւր հրաժարումն.

—Պէլճիոյ Կառավարութիւնը խորհրդարանին հաւանութիւնն առաւ ծախսի մը վրայ, անանկ որ ինքզինքին ոչ ամենայն պատասխանատու չպիտի լինի Ռուսիոյ կառավարութեան վճռմանց համար.

—Ռուս կառավարութիւնն արգիլեց Պուլանժէ զօրավարին սահմանակ ռուսական պատուոյ սուրին առաքումն, որովհետեւ այսպիսի ցոյց մը կրնար յառաջ բերել ծուռ դատումներ Ռուսիոյ աչխարհավարութեան վրայ.

—Տուլկորուքի Իչխանին և Վ.Ե. Շահին կառավարութեան միջեւ կերպ. Ասիոյ խնդրոյն վրայ տեղի ունեցած բանակցութիւնը արդէն գոհութիւն կը պատճառեն երկոց ի Բեռլինոպուրկ.

—Պելճրատի եկեղեցական չրջանակաց մէջ չատ կը խօսուի Վատիկանի և Զեռնակորայի միջեւ կնքելոյ եկեղեցական պայմանագրոյն վրայ. զոր չատ Սերպերը կը դատապարտեն, բանի որ Թէ անոր հետեւանքը պիտի լինի նուազեցնել Սեւ լերան Իչխանապետութեան ազդեցութիւնը սլաւ աչխարհին մէջ.

—Բրուսիոյ արեւելեան (ռուսական) սահմանները պաշտպանող ամրութեանց բարելաւման և ընդարձակման համար նոր չանքեր կը լինին. Ամէն դործատերք և մանաւանդ վերակացուք չինուեցան դործի սկսելէ առաջ կ'ներդնուն յատկաձեւերուն գալտնիքը մարդու չբսել. Բայց Բրուսիոյ պատերազմական նախարարը կը տեսնէ թէ այս կամ այն զինուորական չինութեան առարուժէն առաջ, օտարազգիք արդէն վերահասու եղած են գագտնիքին, ի դէպ բրուսիական ռուիկանութիւնը վնասուց լստեներէն ու մասնիչներն. ո'չ ոք չէրաք լինկաւ. Կառավարութիւնն դգուչութեան նոր միջոցներ կը գործադրէ.

—Լոնտոնի Դպրոցային Խորհուրդն վերջին նստին մէջ, դպրոցականութեանց ներկայացուցչաց չնորհակալ ընդունելութիւն ցուցին Պ. Ռասլ Լոռէնի մէջ. Քիչ չատ ֆըրանսական զգացում արտայայտող ամէն հատակէ և ամէն տեսակ անձինք գրեթէ ամէն օր կ'արտաքսուին իրենց հայրենի գաւառէն. Շատ մ'ընկերութիւնք, որոց դէմ կասկած կայ թէ ֆրանսասէր անդամներէ բազկացեալ են, լուծուելան. Եւ այժմ կը յանդուգնի թէ Ալզաս-Լոռէնի Հանրային Կրթութեան Բարձրագոյն Խորհուրդն խնդ ուսած է մասնաւոր վարժարանաց Տնօրէններուն թէ իրենց հաստատութեանց մէջ գործածուղ դրամը յիշեալ Խորհրդէն վաւերացեալ պարտին լինել. Ուստի, կը հրաւիրուին իրենց գործածած դասագրեանց ցուցակն հաղորդելու. Եթէ անվաւեր գրութիւնք գործածուին, դպրոցները պիտի փակին. Ալզաս-Լոռէնէ արտաքսուղներու մէջ են մինչեւ իսկ գպրոցական պատանիներ, որք իրենց հակաբերման ոգին կրքով կ'արտայայտէին.

—Հապէշք և Իտալացիք դեռ եւս դէմ առ դէմ կը կենան ի Մասուա, և Ռաս-Ալուլա չատ մը նոր զօրք ստացաւ այս օրերս. Յայտնի չէ թէ նոր պատերազմ մը տեղի պիտի ունենայ.

—Իռլանտայի ռատիկանք կը չարունակին հրաժարիլ, ծանուցանելով կառավարութեան թէ, պատճառք բացառիկ օրէնքին քուէարկման վրայ, ոստիկանութեան պաչտօնը վտանգաւոր կը դառնայ Իռլանտայի մէջ, ժողովրդային հակակրութեան աճման պատճառաւ.

—Ռուսիոյ երկրային նախարարը կը խորհի կարգ մը միջոցներ ի գործ դնել թղթադրամին արժէքը բարձրացնելու համար. Մարտաւոնը ոսկեդրամի տեղ մաս մը թղթադրամ պիտի ընդունին, երկրական նախարարին ըրած գնով. Օտար հրազարակաց վրայ չրջաբերող ռուսական թղթադրամը պիտի գնուի ռուս կառավարութեան հաչուոյն, և թող չպիտի տրուի որ Ռուսիայէն դուրս մեծաքանակ թղթադրամ արտածուի. Միայն ճամբորդներու թոյլ պիտի տրուի քիչ մը բան իրենց հետ տանիլ. Պերլինի հրապարակին վրայ չահադիտութեան նիւթ եղած թղթադրամը ևս պիտի գնուին ռուս կառավարութեան հաչուոյն. Եւրոպիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ դրամանեակներ պիտի բացուին, ուր ճամբորդք ռուսական մարտատոնց ընդունած գնով փոխանակել պիտի տան իրենց ռուսական թղթադրամները.

—Ապրիլ 27ին, ի Բրընդ-բատ, վերսկսաւ նաւարկութիւնն, յետ ձմեռնային դադարման, որ Պալթիկ Ծովու սառոյտն հետեւանքն է.

—Շերիֆ փաչայի մարմինն ապրիլ 27ին Ալէքսանդրիա բերուեցաւ խտիվական յատուկ չոգենաւով, եւ մեծ հանդիսիւ թաղուեցաւ.

—Ապրիլ 27ին պիտի սկսէր ի Բեռլերսպուրկ, յատուկ դատարանի մը առջեւ, գաղտնի դատաստանն 15 պետական չարագործաց, որոց երեքը՝ կանայք. Երիտասարդաց ենն ուսանող են և երեքը՝ լեհ ազնուական. Կանայք երկուքը դարեակ են և մին՝ վարժուհի. Սոցա դէմ մանուան պատիժ կը պահանջէ ընդհանուր դատախազը. Կը կարծուի սակայն թէ այս չարագործաց մեծամասնութիւնը պիտի դատապարտուի ցկեանս աչխատութեան ի Սիպերիա.

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՔ

ՀԵՌԱԳԻՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ ՍՌՆՈՒԱԾ

Սոֆիա, 29 ապրիլ. «Քաղաքեան» Պատուանդանին հաստատման և Ալէքսանդր Իչխանին անունը կրող դնդին տարեդարձին առթիւ, այս առաւօտ զօրահանդէս կատարեցաւ, ի ներկայութեան պատերազմական նախարար Նիքոլայեվ գնդապետին. Թէև չատ զօրք կար, ամէն բան կատարեալ ճըշդութեամբ ու կանոնաւորութեամբ կատարեցաւ. Մինչ օրերէն, 100 ապրից հացկերոյթ մը տրուեցաւ. Այս երեկոյ, պարահանդէս տեղի կ'ունենայ զինուորական ակումբին մէջ.

—Փլէվեն, 29. Ա. յոյս, Ալէքսանդր Իչխանին կողմէ «Քաղաքեան» Պատուանդանին հաստատման տարեդարձը լինելով, Մալը-եկեղեցւոյն մէջ հոգեհանգստեան պատարագ կատարեցաւ ի յարգանս զինուորականաց որք մեռած են հայրենեաց համար. Զօրքերը ներկայ դտնուեցան արարողութեան, ըսպայք սգակիր էին. Պուլկարական պատուանշանները կրող չատ մը անձինք ներկայ էին նմանապէս.

—Մոսկուա, 29. Պ. Կաթկովի լրագիրը կ'ամբաստանէ զՊ. Պիզմարք թէ ոչ կատայ Ռնգլիոյ մերձինայութեանց Պալքանեան երկրին մէջ.

—Բէռլին-Պոտս, 29. Ռուսական ներքին փոխադրութեան համար ստորագրութիւնք երկու երկիւնի բուպլի հասան. Ոգեվերնեալ կառավարութիւնը 100 միլիոն բուպլի միայն կը խնդրէր, ստորագրեալ գումարներուն 100ին 3ը միայն պիտի ընդունուին.

—Պէռլին, 29. Նշանակալ Ձայնադիր կ'ըսէ. «Պ. Շնէպսլէյի արձակուրդը մոտալուտ է, թէեւ դատական քննութեամբ ապացուցած է թէ ֆրանսացի գործակալին Թակարդ մը չէր լարուած. Դերման կառավարութիւնը կը նկատէ միայն թէ Պ. Կաչի կողմէ առ Պ. Շնէպսլէյ ուղղեալ հրաւէրը տեսակ մը անցագիր էր, որով սա կրնար ազատապէս մտնել գերմանական հող, թէև միւս կողմէ հաստատուած է թէ ձերբակալումը Պ. Կաչի հրաւէրէն անկախապէս տեղի ունեցած էր, և թէ Պ. Կաչ քնաւ տեղեկութիւն չունէր գործէն. Ի ձերբակալումը կատարած են Պերլինցի ոստիկանները, որք գիպուածաբ իմացած էին թէ Պ. Շնէպսլէյ գերմանական հողն ոտք կը կոխէ.»

—Տրեզդէն, 29. Բրուսական ընդհ. դատախազը դատի ենթարկուց 26 ընկերվարականներ, զորս կ'ամբաստանէ թէ գաղտնի ընկերութեանց մասնակցած են, և արգելեալ գրուածներ տարածած են, որք ժողովուրդը կը դրդռեն բռնութիւնները ի գործ դնելու.

—Լէոպոլտ, 30. Անգլ. լրագիրք կը յանդուգնանեն թէ Մատաչի մօտ նոր ճակատամարտ մը տեղի ունեցած է Իտալացւոց և Հապէշաց միջեւ. Ելքն անորոշ է. Իտալիա երեք նոր վաշտ օգնութիւն պիտի ղրկէ.

—Վիէննա, 30. Նոյն Ֆրէյ Բրէտ կ'ևմանայ թէ Վերին Ալզասիոյ կուսակցական յղեգրատ հրաւիրած է լեռնաբնակ ցեղերուն պետերն, անոնց աչակցութիւնը խնդրելու ի նախատեսութիւն ինչ ինչ պատահականութեանց.

—Տրեզդէն, 28. Ք'իռլանտա չատ մը վարձակալք, որք յանը գանելով չին վճարեր վարձերը, կը պատրաստուին զենքով դիմադրել ռատիկանութեան, որ կը սպառնար բռնի արտաքսել զիրենք արտերէն զորս ցարդ կը մչակէին.

—Բէռլէր, 28. Բանատալի Երեսփ. Ժողովը քուէարկեց առաջարկ մը ի նպաստ Ինքնօրինութեան Իռլանտայի.

—Պերլին, 28. Ն-րդ Տ-ուէ Ա. Ի-մայ-ն կը հրատարակէ Շնէպսլէյի գործին վրայ Կայսրութեան Դերադոյն Ատենին կալմէ Ա. Տաբքին գործոյ Նախարարութեան ուղղեալ դանօթագիր մը, յորմէ ի'երեւի թէ «Տարեյոյ փետր. տասուն մէջ Բլայն և Կրըպըղդ անուն երկու անձինք բանտարկուեցան, Բլայնի քով երեք նամակներ գտնուեր էին, որոնք տեղեկութիւն կը խնդրէր Սպրազպուրգի ամրութեանց վերաբերեալ չինութեանց նկատմամբ. Բլայն խոստովանեցաւ թէ լրտեսութեան պաշտօն ընդունեցաւ թէ լրտեսութեան պաշտօն ընդունեցաւ Հիրշպաւեր անուն փրանսայի գործակալէ մը, և մինչեւ իր ձերբակալումն ամսոյ 200 մարք ստացած է. Ցետոյ Հիրշպաւեր խոստացաւ իրեն թէ գինք պիտի յանձնարարէ Վիէնայի դնդապետին Բարնիչ և թէ պարտի իր նամակներն ուղղել Բիքաս անուն ի. Ետքերը, Բլայն հրաւէր մ'ընդունեց Պ. Շնէպսլէյէ. սրուն հետ տեսակցութիւն մ'ունեցաւ. Սրտ, Բլայնի վրայ գտնուած նամակներ Պ. Շնէպսլէյի էին. Ահա այն յայտարարութեան վրայ, դատաւորն հրամայեց ձերբակալել Բանկերի ֆրանսացի գործակալն, երբ ոտք կոխէ գերմանական հողին վրայ. Ապացուցեալ է թէ Պ. Շնէպսլէյ գերմանական հողին վրայ ձերբակալեցաւ. Պ. Շնէպսլէյ ինք կ'ընդունի ոյն իր ութեան կալելութիւնն, և կը խոստովանի թէ գրած է Բլայնի քովէն եւս երեք նամակներ, և մէկնելէ ետեւ Բլայնի եղեռնական թղթակցութեան.»

—Խոտին իր առջեւ կանչեց եգիպտոսի անգլ. բանակին հրամանատար Սէյճֆիլտն զօրավարն, և ծանոյց թէ զրուցած է Աբդիւլ Ասատ զինուցական պատուանշանը տալ սպայից եւ զօրաց, որք ի Սուտան կռուած են ընդ հրամանաք կրասամ զօրավարին.

—Վիքդորիա Թագուհին հրաման ղրկեց Սըր Իվիրին Պէյրինկի թէ խարդուսի Էմիրին կողմէ առ ինքն (Թագուհւոյն) ուղղեալ նամակն ետ գարձնուի Սուտանցի դեսպաններուն.

—Եգիպտոսի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Խարդումի Էմիրին կամ «Մէհտիին» կողմէ առ Վ.Ե. Սուլթանն ուղղեալ նամակը Ղազի Մուխթար փաչա առանց բանալու կ. Պոլիս ղրկած լինելով, նորա պարտականութեան վրայ եգիպտական լրագրաց ոմանց հրատարակած տեղեկութիւնք երեւակայութիւն են լոկ եւ ոչ իրականութիւն.

—Վիէննա, 27. Վիէննայի լրագիրք իրենց այս առաւր թիւերով կը խօսին Ֆրանձ Եոզէֆ կայսեր կողմէ Ոսկեդեղման պատուանշանին Բաղնոքի կոմսին չնորհուելուն վրայ, զոր կը նկատեն իբրեւ ապացոյց թէ կայսրը լիովին կը հաւանի Ն. Վսեմութեան խաղաղ աչխարհավարութեան.

—Կ. Պոլիս, 26. Բ. Դուռն, խնամալով թէ Արեւ. Բումէլիի մէջ չատ յուզում կայ ի նպաստ հրատարակման Միացեալ Պուլկարիոյ անկախութեան, և թէ օտար գործակալներուն գրգռուած այս յուզումը չատ անհանգստութիւն յառաջ կը բերէ Մահիդոնիոյ սահմանակից գաւառին մէջ, հրամանդ ղրկեց Ռիզա Պէյին ի Սոֆիա՝ Թեսսալոնիկեցւոյ ուշադրութիւնն հրաւիրելու սոյն անհանգստութեանց վրայ. Սպարապետութիւնն ևս հրամայեց Մահիդոնիոյ հրամատարին՝ Բրիշդինա երեսփ. զօրաբաժնով մը, և զօրաքաղէն բռնել այդ կողմերը. Նաև, Եանեարի և Շգօտրայի հրամատարներուն հրահանգները ղրկուեցան ամէն զգուչական միջոց ի գործ դնելու, Չեռնակորայի կողմէ վախցած չփոթութեանց առաջքն առնելու համար.

ԹՕՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱ ՈՐԴԻ

ԱՅՐ-ԿԻՆՆ

(ՊԱՏԱՄԱԿԱՆ ԱՌ Պ. ՀԱՆՐԻ Տ'ԻՏՎԻԼ)

Կրնաս ուզածիդ չափ չարգանքներ ընծայել իրեն, առարկայն աւելի գոյ բառերով. Այդ կին բան մը չգիտեր, բան մը չի կարդար, բան մը չի համակար եւ ամէն բանի վրայ կը խօսի փոքրիկ, կլորիկ, մէջը գառարկ բառերով, որոց առջեւ հիացեալ կը մնայ ապուշ արուն, նման այն տղոց, որք զարնանօր կը դիտեն վարդագոյն օպապրիկներն. Այս միջոցին փոքրիկ մանչը կամ աղջիկն առնուելէն կ'ելլէ և կ'անցնի դպեկին ձեռքը, սակ վանք կամ Դպրոց կը մանէ. Օրը մէկ ժամ կամ չորեքը մէկ անգամ միայն կը տեսանին պլնդքը. Վերջապէս կամ Պարոնը իր ամբողջ գիտցածն ապառած ըլլալով. կամ մտնալով եւ կամ իր բոխդակ վարպետութեանն չի կարենալով կինը յուսալէ, Տիկինն կը սկսի կարծել թէ աւելի հետաքրքրաշարժ թատերգութիւն մ'ըլլալու է, թէ իր սովորական տեսարանէն ձանձրացեր է եւ թէ կ'ուզէ փոքրիկ թատրոններ յաճախել։

Ա.յն առեն չատանդ ի վեր թխած ան խոհարարէն պատահարն իր կերդիը կը կտրէ, առաջին սերտարը գուրս կոտցայ սրտի բերան եւ եռանդուն։ Կինը ատեն եւ հինդ օրի չափ կը փորձէ թէ ինչ դիրքի մէջ պիտի նկատ, եւ կ'ինկատ մեռածի, տանձէլներու եւ մանչիկի խաւի մը վրայ, անանկ որ ինքզինքին ու ուրիշին պատճառած ցաւը չմնայուն։ Ապա ամէն ինչ վաչկըռելն տեղի կ'ունենայ, հանդերձ այն զօրաբեմեան իմացուած մասերովին, զոր դատարարութիւնը կ'ուսուցանէ բարեբաստիկան անձանց։ Յանկերեակ այս ինչ կերպով պիտի նային իրարու երես, այն ինչ ոճով պիտի գրեն միմեանց։ Ի մի բան կինը սիրահար մ'ունի, Հարիւր տարի առաջ, այդ սիրահարը զոհադատած սուրով ազնուական մ'էր, թատրերին բաթեկամ, մտացի ու քաջ, որ Ֆոնթենոպլի մէջ կ'ըսէր Անգլիացւոց, Բաղեցիք, պատրաստ, եւ Տէթթինկէնի ուսումերուն ներքեւ մազերը զարդարել կուտար մարգարտի ճեւով. 60 տարի առաջ՝ քիչ մ'աւելի ուժիկ, բայց պոզպատի չգերով, երիսին գատակով երեսուտարդ մ'էր, որ էր տանէն, էլպէչէն կամ Պերէդինեան կ'անցնէր լռզալով, որպէս զի սիրուհւոյն սենեակը մտած առեն վաղուց չի հոտի. 30 տարի առաջ սեւ մազերով, գալիարդ մեւանգծուած մը, որ Պարըզնը կը պաշտէր, Լարայի չաքարդէ էր, կ'ելարդէր սիրուհւոյն հետ մեռնիլ, եւ սիրուհին ալ երբեմն երեւակայական էր իր կարծքի հետ մեռնելու պէս, գայտերու եւ անասուց մէջէն ոտանաւոր կը գրէր անոր, բայց տանէն քանի մը կը հատանէր, եւ իբ իրարան կամ երեւակայական էակերուն քով կը գառնար, Թմբիներու եւ աքցաններու բոլորովին հոտաւետ։

Իսկ այսօրուան գանուածքն խելք, չխլ կամ ցնորք չունի։ Լճին չուրջը ձիով կը պտըտի, սրձարան կ'երթայ, կէս ձիպարան կէս ձիավաճառ է եւ բաչուելի, գլանի, գինի եւ ոխտ կը հոտի։ Ինչ ընենք. ժամանակները տաժանելի են եւ տակից ապկիը չկայ։ Փոխ չէ, Տիկինը կը ճանձրանայ, թէ եւ այս չերի իւր ուզածը։ Ասի ամուսնոյ մը չատ իսկ գրական չէ եւ նուազ հանդիսոյ է։ Կինն այս տղերկն առաջ մը հանդարտ ջուրերը տանելէ ետքը, որոնք պէտք ունի ոտնասնին, Օրէրայի կամ Ֆօլի թատրոնը կը դրկէ զայն, ուր այն երեսատարը կը պատրէ թէ այն ինչ ինչը վայելեց, բայց չատ նիհար ըլլալուն է թողուց։

Գալով այն ինչ ինչ, կամ զգայարանաց հաճոյքն անշրաժեչտ եղած է իրեն եւ պէտք է այլուր գտնէ զայն, կամ գնու չէ վայելած զայն եւ պէտք է փնտռէ։ Ա.յն առեն երկրորդ սիրահար մը կ'առնուէ։ Ա'հ, այս երկրորդն ամրագրքերճած մ'է։ Ա.յս անգամ քիչ մ'աւելի պիտի վրդովի, բայց հանդիստ պիտի ըլլայ։ Կ'երթայ նորա առանն, կամ պանդոկ մը եւ կամ բարեկամի մը առանն, որպէս զի աւելի հանդիստ ըլլայ։ Ա.յս երկրորդն ալ կը կրնայ ըլլալ Լաւ կ'ընտրուի. աչխատասէր է, ուշիմ, գիտուն, եւ իբ իրարան կամ երեւակայական էակերուն քով կը գառնայ, Թմբիներու եւ աքցաններու բոլորովին հոտաւետ։

Ա.յն ատեն Տիկինը կը սկսի ուրիշներուն ալ ցոյց տալ իր սիրահարը, եւ ամէն ոք կ'ուզէ ծանօթանալ անոր հետ։ Ա.յն ատեն կ'ուզեն ամուսնանալ։ Ա.յն ատեն կ'ուզեն ամուսնանալ։ Ա.յն ատեն կ'ուզեն ամուսնանալ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊՀԱՏԱՐԱԳ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՏԱՐԻ ՄԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՀԱՅՈՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԹԱՏԵՐՈՆԻ

Ի ՊԱՏԻՒ ՀԱՐՅՈՒՐԱՆՈՑ ՀԱՐՈՒՍՏԻ ՀԱՄԱՐ

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ԱՐԱՔԵԼՈՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ

ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՑ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՎԱԾԱԾՆԱՅ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՍԱՐԳԻՍԻ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ԳԱՅԱՆԵԻ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՀՌՓՍԻՄԵԻ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ԿԱՐԱՊԵՏԻ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՍԱՀԱԿԻ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՍԱՐԳԻՍԻ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՀՌՓՍԻՄԵԻ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ԳԱՅԱՆԵԻ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ԿԱՐԱՊԵՏԻ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՍԱՀԱԿԻ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՍԱՐԳԻՍԻ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՀՌՓՍԻՄԵԻ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ԳԱՅԱՆԵԻ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ԿԱՐԱՊԵՏԻ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ՍԱՀԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ԿԵՆՑԱՂԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ա. Ե.—Ի՞նչ կը նշանակէ ազատ եւ հպատակ ժողովուրդ։ Ի՞նչ է ազատութիւն եւ ի՞նչ է հպատակութիւն։

Պ.—Ազատ ժողովուրդ մը այն է որ ինքզինքը կը կառավարէ ինքնիշխան ձեւով մը, այսինքն իր կամքով եւ իր ընտրած ներկայացուցիչներուն միջոցաւ։ Հպատակ ժողովուրդ մը այն է որ ուրիշ մը կը կառավարէ, ինքզինքը կը կառավարէ ուրիշին կամքով։

Ա. Ե.—Ինչպէ՞ս կրնայ ժողովուրդ մը ազատ ըլլալ։

Պ.—Ազատ ըլլալու համար ժողովուրդ մը պէտք է որ ունենայ ներկայացուցիչներ, որոնք ընտրուած ըլլան ազատ ընտրութեամբ։ Ազատ ընտրութիւն կ՚ըսուի այն ընտրութիւնը, որուն մէջ ընտրողները ազատ են իրենց կամքը յայտնելու։ Ազատ ընտրութեան համար պէտք է որ ընտրողները ազատ ըլլան ընտրելու ինչ որ կ՚ուզեն, առանց ստիպուելու կամ վախցուելու։ Ազատ ընտրութեան համար պէտք է որ ընտրողները ազատ ըլլան ընտրելու ինչ որ կ՚ուզեն, առանց ստիպուելու կամ վախցուելու։

Ա. Ե.—Ինչպէ՞ս կրնայ ժողովուրդ մը ազատ ընտրութիւն ունենալ։

Պ.—Ազատ ընտրութիւն ունենալու համար ժողովուրդ մը պէտք է որ ունենայ ազատ մամուլ, ազատ խօսքի իրաւունք, ազատ ժողովներ, ազատ միութիւններ, ազատ ընտրական օրէնք, ազատ ընտրական կարգ։ Ազատ մամուլ կ՚ըսուի այն մամուլը, որ կրնայ ազատ կերպով գրել ինչ որ կ՚ուզէ, առանց վախնալու որ պիտի տուգանուի կամ պիտի բանտարկուի։ Ազատ խօսքի իրաւունք կ՚ըսուի այն իրաւունքը, որ ունի ժողովուրդը ազատ կերպով խօսելու ինչ որ կ՚ուզէ, առանց վախնալու որ պիտի տուգանուի կամ պիտի բանտարկուի։ Ազատ ժողովներ կ՚ըսուի այն ժողովները, որոնք կրնան ազատ կերպով գումարուիլ, առանց վախնալու որ պիտի ցրուին կամ պիտի արգիլուին։ Ազատ միութիւններ կ՚ըսուի այն միութիւնները, որոնք կրնան ազատ կերպով կազմուիլ, առանց վախնալու որ պիտի ցրուին կամ պիտի արգիլուին։ Ազատ ընտրական օրէնք կ՚ըսուի այն օրէնքը, որ ընտրողներուն կու տայ ազատ ընտրելու ինչ որ կ՚ուզեն, առանց ստիպուելու կամ վախցուելու։ Ազատ ընտրական կարգ կ՚ըսուի այն կարգը, որ ընտրողներուն կու տայ ազատ ընտրելու ինչ որ կ՚ուզեն, առանց ստիպուելու կամ վախցուելու։

Ա. Ե.—Ինչպէ՞ս կրնայ ժողովուրդ մը ունենալ ազատ մամուլ, ազատ խօսքի իրաւունք, ազատ ժողովներ, ազատ միութիւններ, ազատ ընտրական օրէնք եւ ազատ ընտրական կարգ։

Պ.—Ազատ մամուլ, ազատ խօսքի իրաւունք, ազատ ժողովներ, ազատ միութիւններ, ազատ ընտրական օրէնք եւ ազատ ընտրական կարգ կրնայ ունենալ ժողովուրդ մը միայն այն ատեն, երբ ան ինքզինքը կը կառավարէ ինքնիշխան ձեւով մը։ Ինքնիշխան ձեւ կ՚ըսուի այն ձեւը, որ ժողովուրդը ինքզինքը կը կառավարէ։ Ինքնիշխան ձեւով կառավարուող ժողովուրդ մը ինքզինքը կը կառավարէ իր ընտրած ներկայացուցիչներուն միջոցաւ։ Ինքնիշխան ձեւով կառավարուող ժողովուրդ մը ինքզինքը կը կառավարէ իր ընտրած ներկայացուցիչներուն միջոցաւ։

Ա. Ե.—Ինչպէ՞ս կրնայ ժողովուրդ մը ունենալ ինքնիշխան ձեւով կառավարուող կառավարութիւն։

Պ.—Ինքնիշխան ձեւով կառավարուող կառավարութիւն ունենալու համար ժողովուրդ մը պէտք է որ ունենայ ազատ մամուլ, ազատ խօսքի իրաւունք, ազատ ժողովներ, ազատ միութիւններ, ազատ ընտրական օրէնք եւ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՅՍԱԲԵՐ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՀԱՐԻ ՐՈՒՍԱՀԱՅԵՐԷՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԶՈՐԱՎՈՐ ԿՈՄԻՏԵԻ ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԶՈՐԱՎՈՐ ԿՈՄԻՏԵԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԱՅԻՆ ԺԱՄԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ